

VÉGH ZSOLDOS PÉTER

Mai arab költők

„Olyan nyelven írok, amely kiközösített. Az arab költő kapcsolata saját nyelvével olyan, mint annak az anyának a kapcsolata fiával, aki a terhesség első jelei után megszabadul a magzattól. Ha elfogadjuk a bibliai Hágár és Iszmáíl történetét úgy, ahogy az a Koránban megismétlődik, tudomásul vesszük, hogy az anyaság, apaság, sőt maga a nyelv is száműzetésben született meg az arab költő számára. E történet alapján a számkivetettség az ő otthona. Az arab költő esetében úgy is fogalmazhatunk, hogy kezdetben volt a száműzetés, s nem az Ige. Abban a harcban, amely az élet mindennapjainak pokla ellen folyik, egyetlen menedéke a számkivetettség pokla.”

Adonisz (polgári nevén Alí Ahmad Saíd Aszbar), a 90 éves, maga is párizsi emigrációban élő legnagyobb arab alkotó ír így az arab költő mostoha balsorsáról. Tíz évvel az ígéretes, de szerencsétlenül alakuló arab tavasz után a hagyományosan erős és befolyásos országok, mint Egyiptom vagy Irak, hatalmas problémákkal küszködnek: Szíriában, Líbiában és Jemenben polgárháború dúl, és az olajban gazdag, tekintélyuralmú Öböl-menti országok képtelenek a reformokra.

Egy kairói újságíró szerint az arab világban élni manapság olyan, mint iszapban úszni. Ebből a közegeből távozott hazájából legális vagy épp drámai körülmények között három jelentős mai arab költő.

ÍMÁN MERSÁL

Szerelem

Azután, hogy az ablakból figyelve várják éveken át
S hogy néha a nyugtató pirulákkal együtt gyömöszölik a hátizsákba
A gyönyör váratlanul robban, ahol senki sem számít rá
A dolog költői indulattal jár
Mint a rozsdá lekapargatása a „szerelem” szóról
Mint az „elhagyás”, a „viszony”, a „megfáradás” szavak megtisztítása
A nyáltól, amivel az éneklések fröcsögték össze őket